

KANCELARIA ADWOKACKA

Piotr Jakubas

Warszawa, dnia 29 stycznia 2010 r.

DO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

Skarżący:

T B
ul.

reprezentowany przez:

Adw. Piotra Jakubasa
ul. Kozia 5A/1
00-070 Warszawa

SKARGA KONSTYTUCYJNA

Niniejszym, działając w imieniu T B , na podstawie udzielonego mi pełnomocnictwa, w oparciu o art.79 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wnoszę o stwierdzenie niezgodności art.75§1 kodeksu karnego (*Dz.U. z 1997 roku Nr 88, poz.553 ze zm.*) z art.2, art. 31 ust. 3, art.32 ust.1 i ust.2, art.40, art.42 ust.2, art.45 ust.1 oraz art.178 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a ponadto art.178§2 kodeksu karnego wykonawczego (*Dz.U. z 1997 roku Nr 90, poz.557 ze zm., w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 24 lipca 2003 r. Dz. U. z 2003 roku Nr 142, poz.1380*) z art.2, art.42 ust.2 oraz art.45 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Kwestionowane art.75§1 kodeksu karnego i art.178§2 kodeksu karnego wykonawczego stanowiły podstawę wydania wobec T B rozstrzygnięcia sądowego – postanowieniem Sądu Rejonowego w S z dnia września 2009 roku, sygn. akt , na podstawie art.75§1kk, zarządono wobec T B wykonanie kary łącznej lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w S z dnia grudnia 2003 roku. Orzeczenie o zarządzeniu wykonania kary

pozbawienia wolności wobec skarżącego zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w S z dnia października 2009 roku, sygn. akt

Postanowienie o zarządzeniu wykonania kary pozbawienia wolności wydane na podstawie art.75§1kk, przy zastosowaniu w toku rozpoznania sprawy art.178§2 kkw naruszyło konstytucyjne prawa i wolności skarżącego T B

W imieniu skarżącego, zarzucam art.75§1 kodeksu karnego niezgodność z:

- I. art.2 w zw. z art.40 oraz art.178 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że narusza zasady demokratycznego państwa prawnego, sprawiedliwości społecznej oraz niezawisłości sędziowskiej w zakresie w jakim powoduje bezwzględne związanie Sądu, wynikającym z art.75§1 kodeksu karnego obowiązkiem wdrożenia wykonania kary pozbawienia wolności wobec skazanego, który w okresie próby popełnił umyślne przestępstwo podobne, za które orzeczono prawomocnie karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, pomimo stwierdzenia istnienia w stosunku do skazanego pozytywnej prognozy kryminologicznej, co w odniesieniu do takiego skazanego skutkuje realizacją wyłącznie represyjnego celu zarządzanej kary czyniąc ją przez to dolegliwością niesprawiedliwą i noszącą cechy niehumanitarnego traktowania,
- II. art.32 ust.1 i ust.2 w zw. z art.2 i art.31 ust.3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że narusza zasadę równości i sprawiedliwości społecznej, poprzez takie ukształtowanie przesłanek i charakteru uregulowanej w tym przepisie instytucji zarządzenia wykonania kary które powoduje, że wobec skazanego, który w okresie próby popełnił umyślne przestępstwo podobne, za które orzeczono prawomocnie karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania zarządzenie wykonania kary ma charakter obligatoryjny podczas, gdy wobec osoby skazanej, która w okresie próby popełniła inne przestępstwo za które orzeczono karę pozbawienia wolności nawet bez warunkowego zawieszenia jej wykonania zarządzenie wykonania kary ma charakter fakultatywny, co skutkuje w toku postępowania wykonawczego nieuzasadnionym i niesprawiedliwym uprzywilejowaniem osoby skazanej za inne (nie będące przestępstwem podobnym) przestępstwo, również o cięższym charakterze i wyższym stopniu społecznej szkodliwości czynu,

III. art.45 ust.1 w zw. z art.178 ust.1 w zw. z art.2 i art.31 ust.3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że narusza standard rzetelnego procesu w odniesieniu do postępowania wykonawczego mającego za przedmiot kwestię zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności w oparciu o art.75§1kk, poprzez takie ukształtowanie procedury sądowej, które pozbawia Sąd rozpoznający sprawę możliwości rozważenia wszystkich racji przemawiających za podjęciem sprawiedliwego rozstrzygnięcia w przedmiocie zarządzenia wykonania kary, a ponadto w sposób nieuzasadniony ogranicza uprawnienia Sądu do odstąpienia od zarządzenia wykonania kary w sytuacji ewentualnego stwierdzenia w toku procesu występowania okoliczności podmiotowych i przedmiotowych przemawiających za niecelowością wdrożenia wobec skazanego kary,

a ponadto art.75§1kk i art.178§2kkw niezgodność z:

IV. art.45 ust.1 w zw. z art.42 ust.2 w zw. z art.2 i art.31 ust.3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że wyłącza prawo do obrony skazanego na etapie postępowania wykonawczego w toku rozpoznania sprawy w przedmiocie zarządzenia wykonania kary w oparciu o art.75§1 kk w zw. z art.178§1 kkw, poprzez dopuszczenie możliwości odstąpienia od wysłuchania skazanego przed wydaniem werdyktu w sprawie, co determinowane jest obligatoryjnym charakterem decyzji o zarządzeniu wykonania kary w przypadku zaistnienia przesłanek wskazanych w art.75§1kk, który co do zasady czyni bezprzedmiotowymi wszelkie czynności zmierzające do zaprezentowania przez skazanego racji mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy i powoduje, iż uczestnictwo skazanego w postępowaniu wykonawczym na tym etapie jest obiektywnie zbędne, względnie może mieć wymiar wyłącznie formalny.

Nadmieniam, iż postanowienie Sądu Okręgowego w S z dnia października 2009 r., utrzymujące w mocy orzeczenie Sądu Rejonowego w S z dnia września 2009 r. ma charakter ostateczny i nie podlega zaskarżeniu. W postępowaniu karnym stronie nie przysługuje prawo wniesienia kasacji od postanowień sądu odwoławczego kończących postępowanie (art.519 kpk *a contrario*).

Powołane wyżej postanowienie Sądu Okręgowego w S zostało doręczone skarżącemu w dniu 4 listopada 2009 roku.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w S w dniu września 2009 roku w sprawie sygn. akt
zarządził wobec skazanego T B wykonanie kary łącznej lat pozbawienia
wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w S z dnia grudnia 2003 roku
w sprawie sygn. akt

Przedmiotowym wyrokiem Sądu Rejonowego w S z dnia grudnia 2003 roku
T B został uznany za winnego popełnienia przestępstw, a w tym opisanego
w art. kk w zw. z art. kk w zw. z art. kk i skazany na karę łączną lat
pozbawienia wolności i karę grzywny w wysokości stawek dziennych przy określeniu
wysokości stawki dziennej na złotych. Wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności
zostało zawieszona na okres próby 6 lat. W okresie próby T B popełnił
przestępstwo określone w art. kk, stwierdzone wyrokiem z dnia października 2008
roku wydanym przez Sąd Rejonowy w S w sprawie sygn. akt , mocą
którego orzeczono wobec niego karę pozbawienia wolności z warunkowym
zawieszeniem wykonania kary na okres 4 lat próby.

Podstawę prawną wydania postanowienia w postępowaniu wykonawczym wobec T
B stanowił art.75§1kk. Sąd Rejonowy w S wydając orzeczenie z dnia
września 2009 roku przyjął, że wobec T B zachodzą opisane w art.75§1kk
przesłanki obligatoryjnego zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej
wyrokiem Sądu Rejonowego w S z dnia grudnia 2003 roku. W toku rozpoznania
sprawy w postępowaniu wykonawczym, Sąd Rejonowy opierając się na dyspozycji
art.178§2kkw w zw. z art.75§1kk, odstąpił od wysłuchania skazanego T B lub
jego obrońcy.

Postanowienie Sądu Rejonowego w S z dnia września 2009 roku zarządzające
wykonanie kary lat pozbawienia wolności wobec T B zostało zaskarżone
przez obrońcę skazanego. Orzeczeniu Sądu Rejonowego zarzucono m.in.:

- obrazę prawa materialnego tj. art. 75§1kk poprzez zarządzenie wykonania orzeczonej
wobec skazanego wyrokiem Sądu Rejonowego w S z dnia grudnia 2003 roku
w sprawie kary łącznej lat pozbawienia wolności, podczas gdy ponowne
skazanie wyrokiem Sądu Rejonowego w S dotyczyło przestępstwa podobnego
jedynie do czynu z art. kk w zw. z art. kk w zw. z art. kk zawartego
w wyroku Sądu Rejonowego w S z dnia grudnia 2003 roku, za które

orzeczona została kara jednostkowa i miesięcy pozbawienia wolności i wykonanie tej kary winno zostać zarządzone,

- obrazę prawa procesowego mającą wpływ na treść orzeczenia tj. art.22§1kkw i art.178§1kkw poprzez zaniechanie wysłuchania skazanego i obrońcy przed zarządzeniem wykonania kary, nie uwzględnieniem usprawiedliwionych okoliczności związanych z niestawiennictwem obrońcy i skazanego, co skutkowało brakiem wyjaśnienia okoliczności sprawy, a przed wszystkim pozbawieniem skazanego prawa do obrony.

Sąd Okręgowy w S po rozpoznaniu zażalenia obrońcy skazanego T B, postanowieniem z dnia października 2009 roku utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie. W części motywacyjnej wyroku Sąd *ad quem* podniósł, iż ponowne popełnienie przez skazanego w okresie próby przestępstwa umyślnego podobnego do któregośkolwiek z przestępstw umyślnych objętych skazaniem na karę łączną pozbawienia wolności, przy spełnieniu pozostałych przesłanek opisanych przepisem art.75§1kk, obliguje Sąd do zarządzenia kary łącznej pozbawienia wolności, a nie kary łącznej.

Wydane w sprawie rozstrzygnięcia sądowe, które skutkowały zarządzeniem wobec T B wykonania kary lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w S z dnia grudnia 2003 roku, naruszyły konstytucyjne wolności i prawa skarżącego, a przepisy art.75§1kk i 178§2kkw, które stanowiły podstawę rozstrzygnięć w postępowaniu sądowym stoją w sprzeczności z Konstytucyjnymi zasadami i gwarancjami określonymi w art.2, art.31 ust.3, 32 ust.1 i 2, art.40, art.42 ust.2, art. 45 ust.1 oraz art.178 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Ad. I

W ocenie skarżącego kwestionowany przepis art.75§1kk jest niezgodny z art.2 i art.40 oraz art.178 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że narusza zasady demokratycznego państwa prawnego, sprawiedliwości społecznej oraz niezawisłości sędziowskiej w zakresie w jakim powoduje bezwzględne związanie Sądu, wynikającym z art.75§1kk obowiązkiem wdrożenia wykonania kary (w tym pozbawienia wolności) wobec skazanego, który w okresie próby popełnił umyślne przestępstwo podobne, za które orzeczono prawomocnie karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, pomimo stwierdzenia istnienia w stosunku do skazanego pozytywnej prognozy kryminologicznej, co w odniesieniu do takiego skazanego skutkuje realizacją wyłącznie

represyjnego celu zarządzonej kary, czyniąc ją przez to dolegliwością niesprawiedliwą i noszącą cechy nieludzkiego traktowania.

Norma zawarta w art.75§1kk, zgodnie z przyjętą linią orzecznictwa i powszechnie akceptowanymi poglądami doktryny, obliuguje Sąd w postępowaniu wykonawczym do zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności również wobec skazanego, wobec którego orzeczono za przestępstwo podobne karę pozbawienia wolności przy zastosowaniu instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary. Takie stanowisko wynika z założenia, iż ustawodawca nie czyni dystynkcji pomiędzy karą bezwzględnego pozbawienia wolności a karą pozbawienia wolności z zastosowaniem warunkowego zawieszenia jej wykonania. Powyższy stan rzeczy prowadzi do sytuacji, w której sprawca przestępstwa wobec którego Sąd orzekający o jego odpowiedzialności karnej stwierdza istnienie pozytywnej prognozy kryminologicznej, która wyraża się w powzięciu przekonania, że warunkowe zawieszenie wykonania kary będzie wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawy celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa i tak pozbawiony zostaje wolności. Wykonanie kary wobec skazanego w takich warunkach nosi cechy czystej represji, która jako narzędzie polityki karnej nie może podlegać akceptacji w demokratycznym państwie prawnym, zwłaszcza w odniesieniu do sprawców, którzy nie popełnili najcięższych i zasługujących na szczególne potępienie przestępstw.

Skarżący wyrokiem Sądu Rejonowego w S z dnia października 2008 roku został skazany na karę pozbawienia wolności za przestępstwo określone w art. kk, przy czym Sąd na podstawie art.69§1kk i 70§1kk warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres 4 lat próby. Sąd przyjął, iż uprzednie skazanie T B wyrokiem z dnia grudnia 2003 roku nie mogło samodzielnie przesądzić o izolacji oskarżonego uznając, iż zasadnym jest zastosowanie wobec oskarżonego środka probacyjnego wobec oskarżonego, które uczyni orzeczoną karę uzasadnioną i sprawiedliwą. Zapatrywanie w przedmiocie zasadności zastosowania środka probacyjnego wobec T B zostało w pełni zaakceptowane przez Sąd *ad quem*.

Późniejsza decyzja Sądu Rejonowego, wynikająca z obligatoryjnego charakteru zarządzenia wykonania kary w oparciu o art.75§1kk, zniweczyła możliwość normalnego funkcjonowania skarżącego w społeczeństwie. Takie bowiem konsekwencje wynikają z niesprawiedliwego, abstrahującego od cech i właściwości osobistych skarżącego rozstrzygnięcia o wykonaniu wobec niego kary pozbawienia wolności. Nie sposób doszukać się racjonalnego uzasadnienia, dla funkcjonowania w obszarze prawa karnego przepisu, którego stosowanie

prowadzi do konieczności wykonywania wobec obywateli kar pozbawienia wolności, które poza celem represyjnym nie mogą realizować innych funkcji i stanowi zaprzeczenie idei sprawiedliwego traktowania jednostek. Rozstrzygnięcia obejmujące kwestie wykonania kary pozbawienia wolności, wobec sprawców skazanych w okresie próby za przestępstwo podobne na karę pozbawienia wolności z zastosowaniem warunkowego zawieszenia wykonania kary winny być podejmowane przez Sąd przy rozważeniu celowości wykonania kary wobec takich sprawców, tak jak to się ma w przypadku osób skazanych za inne (nie będące podobnymi) przestępstwa.

Ad. II

W ocenie skarżącego kwestionowany przepis art.75§1kk jest niezgodny z art.32 ust.1 i 2, art.31 ust.3 i art.2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że narusza zasadę równości i sprawiedliwości społecznej, poprzez takie ukształtowanie przesłanek i charakteru uregulowanej w tym przepisie instytucji zarządzenia wykonania kary, które powoduje, że wobec skazanego, który w okresie próby popełnił umyślne przestępstwo podobne, za które orzeczono prawomocnie karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, zarządzenie wykonania kary ma charakter obligatoryjny podczas, gdy wobec osoby skazanej, która w okresie próby popełniła inne przestępstwo za które orzeczono karę pozbawienia wolności nawet bez warunkowego zawieszenia jej wykonania zarządzenie wykonania kary ma charakter fakultatywny, co skutkuje w toku postępowania wykonawczego nieuzasadnionym i niesprawiedliwym uprzywilejowaniem osoby skazanej za inne (nie będące przestępstwem podobnym) przestępstwo, również o cięższym charakterze i wyższym stopniu społecznej szkodliwości czynu.

Podstawowym wyznacznikiem determinującym obligatoryjność lub fakultatywność zarządzenia wykonania kary orzeczonej uprzednio jest rodzaj przestępstwa popełnionego przez skazanego w okresie próby. Obligatoryjne zarządzenie wykonania kary następuje w sytuacji wydania wyroku skazującego na karę pozbawienia wolności za przestępstwo podobne popełnione w okresie próby. Zgodnie z art.115§3kk przestępstwami podobnymi są przestępstwa należące do tego samego rodzaju; przestępstwa z zastosowaniem przemocy lub groźby jej użycia albo przestępstwa popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej uważa się za przestępstwa podobne.

Zdaniem skarżącego różnicowanie w postępowaniu w przedmiocie zarządzenia wykonania kary, sytuacji prawnej skazanych wyłącznie w oparciu o to, czy przestępstwo będące podstawą zainicjowania postępowania zalicza się do katalogu przestępstw podobnych albo

innych przestępstw nie znajduje uzasadnienia z punktu widzenia aksjologii i celów polityki kryminalnej. Popełnienie przestępstwa podobnego samoistnie nie może przesądzać o konieczności stosowania surowszych kryteriów zarządzenia kary wobec ich sprawców w porównaniu do sprawców innych przestępstw. Szczególnie jaskrawym przykładem niesprawiedliwego uprzywilejowania osób skazanych, które w okresie próby popełniły inne (nie będące przestępstwem podobnym) przestępstwo, za które zostały prawomocnie skazane w stosunku do osób skazanych, które w okresie próby popełniły przestępstwo podobne, jest sytuacja w której wobec sprawcy przestępstwa podobnego będącego występkiem popełnionego w okresie próby, za które prawomocnie orzeczono karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, zarządzenie wykonania kary orzeczonej uprzednio będzie miało charakter obligatoryjny, zaś wobec sprawcy innego przestępstwa, będącego zbrodnią popełnionego w okresie próby, za które prawomocnie orzeczono karę długoterminowego pozbawienia wolności, zarządzenie wykonania kary orzeczonej uprzednio będzie miało charakter fakultatywny.

Taki stan rzeczy powoduje, że sprawcy cięższego przestępstwa przysługuje formalnie szersza ochrona jego praw w postępowaniu wykonawczym w przedmiocie zarządzenia wykonania kary od tej, która zostaje przyznana sprawcy przestępstwa o niższym stopniu szkodliwości społecznej, ale zaliczanym do kategorii przestępstw podobnych. Gorsze usytuowanie prawne sprawcy przestępstwa podobnego nie znajduje żadnego usprawiedliwienia w innych konstytucyjnie chronionych wartościach. Zróznicowanie to nie zasługuje na akceptację, prowadząc do stosowania wobec sprawców różnych kategorii przestępstw innego modelu postępowania, co w odniesieniu do sprawców przestępstw podobnych skutkuje naruszeniem podstawowych standardów rzetelnego procesu i prawa do obrony.

Po stronie skarżącego, z uwagi na obligatoryjny charakter zarządzenia kary na podstawie art.75§1kk, doszło do wyeliminowania możliwości odstąpienia od zarządzenia wykonania orzeczonej uprzednio wobec niego kary pozbawienia wolności, co winno zostać zakwalifikowane jako naruszające prawo do równego traktowania w postępowaniu sądowym.

Ad. III

W ocenie skarżącego kwestionowany przepis art.75§1kk jest niezgodny z art.45 ust.1 i art. 2 oraz z art. 178 ust. 1, a także z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że narusza standard rzetelnego i sprawiedliwego procesu oraz zasadę niezawisłości sędziowskiej w odniesieniu do postępowania wykonawczego mającego za przedmiot kwestię zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności w oparciu o art.75§1kk, poprzez takie ukształtowanie

procedury sądowej, które pozbawia Sąd rozpoznający sprawę możliwości rozważenia wszystkich racji przemawiających za podjęciem sprawiedliwego rozstrzygnięcia w przedmiocie zarządzenia wykonania kary, a ponadto w sposób nieuzasadniony ogranicza uprawnienia Sądu do odstąpienia od zarządzenia wykonania kary w sytuacji ewentualnego stwierdzenia w toku procesu występowania okoliczności podmiotowych i przedmiotowych przemawiających za niecelowością wdrożenia wobec skazanego kary pozbawienia wolności.

Obligatoryjność rozstrzygnięcia w przedmiocie zarządzenia kary w oparciu o art.75§1kk w sposób sprzeczny z wymogami sprawiedliwego procesu, wyłącza po stronie Sądu możliwość rozstrzygnięcia o jednym z podstawowych praw jednostki, jakie stanowi wolność, wprowadzając w odniesieniu do tej kategorii praw obywatelskich niedopuszczalny w państwie prawnym element automatyzmu orzekania. *De facto* oznacza to ustawowe pozbawienie władzy sądowniczej konstytucyjnego prawa do sprawowania wymiaru sprawiedliwości, w którym to pojęciu ze swej natury nie może zawierać się prawny przymus wydawania orzeczeń sprzecznych z sumieniem sędziego i niesprawiedliwych.

Nie do zaakceptowania jest aprioryczne założenie, że w odniesieniu do każdego przypadku popełnienia w okresie próby umyślnego przestępstwa podobnego i orzeczenia za nie prawomocnie kary pozbawienia wolności (również z warunkowym zawieszeniem jej wykonania), najlepszym narzędziem polityki karnej będzie obligatoryjne zarządzenie uprzednio orzeczonej kary i wyłączenie w tym zakresie swobody sędziowskiej. Rozwiązanie takie w wielu przypadkach prowadzi do rozstrzygnięć nieproporcjonalnych i nieadekwatnych do okoliczności badanej sprawy, z pominięciem właściwości osobistych skazanych. Szczególnie wyraźnie ten problem rysuje się w przypadku osób skazanych za umyślne przestępstwo podobne na karę pozbawienia wolności z zastosowaniem środka probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia wykonania kary, które to orzeczenie obliguje Sąd do wdrożenia postępowania wykonawczego i zarządzenia wykonania kary orzeczonej uprzednio. W takiej sytuacji w postępowaniu wykonawczym Sąd, nawet pomimo pełnego przeświadczenia o niecelowości wykonywania kary wobec skazanego, zobowiązany jest do zarządzenia jej wykonania.

W odniesieniu do skarżącego na skutek automatyzmu w stosowaniu art.75§1kk doszło do zarządzenia wykonania orzeczonej uprzednio kary pozbawienia wolności, pomimo stwierdzenia w bezpośrednio poprzedzającym postępowanie wykonawcze postępowaniu rozpoznawczym pozytywnej prognozy kryminologicznej i wymierzenia mu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

W ocenie skarżącego każdy skazany dla zachowania standardu rzetelnego procesu, winien mieć w postępowaniu wykonawczym możliwość przedstawienia swoich racji, a Sąd posiadać faktyczne możliwości ich rozważenia. Obowiązujący model postępowania wykonawczego w zakresie obejmującym kwestie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności, który jest determinowany charakterem instytucji opisanej w art.75§1kk, całkowicie wyłącza te podstawowe komponenty rzetelnego procesu.

Ad. IV

W ocenie skarżącego kwestionowane przepisy art.75§1kk i art.178§1kkw są niezgodne z art.45 ust.1 i art.42 ust.2, art.31 ust.3 oraz art.2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że wyłączają prawo do obrony skazanego na etapie postępowania wykonawczego w toku rozpoznania sprawy w przedmiocie zarządzenia wykonania kary w oparciu o art.75§1kk, poprzez dopuszczenie możliwości odstąpienia od wysłuchania skazanego przed wydaniem werdyktu w sprawie, co determinowane jest obligatoryjnym charakterem decyzji o zarządzeniu wykonania kary w przypadku zaistnienia przesłanek określonych w art.75§1kk, który co do zasady czyni bezprzedmiotowymi wszelkie czynności zmierzające do zaprezentowania przez skazanego racji mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy i powoduje, iż uczestnictwo skazanego w postępowaniu wykonawczym na tym etapie jest obiektywnie zbędne, względnie może mieć wymiar wyłącznie formalny.

Niekwestionowanym elementem sprawiedliwej procedury sądowej jest gwarancja prawa do obrony w postępowaniu karnym. Standard ten rozciąga się na wszystkie etapy postępowania karnego, odnosząc się również do postępowania wykonawczego. Postępowanie karne, które ze swej istoty kończy się orzeczeniem ingerującym bezpośrednio w podstawowe prawa i wolności obywatelskie winno być tak ukształtowane, aby na każdym etapie zapewnić oskarżonemu (skazanemu) prawo do wysłuchania, które stanowi istotną komponentę prawa do obrony w wymiarze materialnym.

Skarżącemu w toku rozpoznania sprawy Sąd Rejonowy w S odmówił prawa do wysłuchania, opierając się na dyspozycji art.178§1kkw. Racja tego przepisu zawiera się w charakterze instytucji obligatoryjnego zarządzenia wykonania kary określonej w art.75§1kk. W tym przypadku przepis odsyłający (art.178§1kkw) ma wtórny charakter wobec przepisu odesłanego (art.75§1kk). Ustawodawca konsekwentnie założył, iż skoro w określonych sytuacjach decyzja o zarządzeniu wykonania kary ma charakter obligatoryjny, to zbędnym jest udział w postępowaniu skazanego. Za bezprzedmiotowe w takiej sytuacji należy uznać wszelkie czynności zmierzające do zaprezentowania przez skazanego racji

mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, skoro sprawę rozstrzyga ustawodawca, a nie niezawisły Sąd. W tym stanie rzeczy uczestnictwo skazanego w postępowaniu wykonawczym na tym etapie jest obiektywnie zbędne, względnie może mieć wymiar wyłącznie formalny.

Takie ukształtowanie instytucji zarządzania wykonania kary, jak ma to miejsce w art.75§1kk, które w aspekcie procesowym prowadzi do wyłączenia prawa do obrony skazanego na etapie postępowania wykonawczego, należy uznać za niedopuszczalne w państwie prawnym.

Uwzględniając powołaną argumentację, wnoszę jak na wstępie.

A D W O K A T
P. Jakubas
Piotr Jakubas

Załączniki:

- pełnomocnictwo,
- kopia postanowienia Sądu Rejonowego w S z dnia września 2009 roku, sygn. akt
- kopia postanowienia Sądu Okręgowego w S z dnia października 2009 roku, sygn. akt
- odpisy skargi konstytucyjnej wraz z załącznikami w ilości 4 egzemplarzy.